

94 SERİ NO'LU GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	GELİR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	23.11.1971
Sıra no	94

Bilindiği üzere, büyük otel, gazino, lokanta ve kulüplerde çalışmakta olup bu gibi müesseselerden hiçbir ücret almadan sadece müşterilerden servis, garson ücreti ve bahşiş gibi namlarla alınan paralar tamamen kendilerine terk edilen müstahdem, 3 ve 8 seri numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca götürü ücret usulüne göre vergilendirilmektedir.

Çalıştıkları müesseselerde de ayrıca her ne nam ile olursa herhangi bir ücret alan müstahdemin vergilerinin ise, her iki istihkakın toplamı üzerinden tevkif suretiyle alınması gerekeceği de keza 8 seri numaralı Genel Tebliğimizde açık bir şekilde belirtilmişti.

Hal böyle iken Bakanlığımıza yapılan başvurmalarından uygulamada birçok tereddüd ve aksaklıklar olduğu tesbit edilmiştir.

Bütün ilgililerin aşağıdaki esaslara göre işlem yapması süratle saklanmalıdır :

I _ İŞ KANUNUNA TABİ İŞYERLERİNDE ÇALIŞANLARIN DURUMU :

Bu gruptaki işçiler, mükellefiyet bakımından iki kısma ayrılabilirler :

1. Kazançları götürü usulde tesbit edilen mükellefler nezdinde çalışanlar :

Çalışılan işyeri İş Kanununa tabi olsun olmasın, şayet işverenin kazancı, götürü usulde tesbit ediliyorsa bunların nezdinde çalışan işçiler, Gelir Vergisi Kanununun 64/1 inci maddesi gereğince, şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de ücretleri dolayısıyla götürü usulde gelir vergisi mükellefidirler.

2. Diğer işverenler nezdinde çalışanlar :

Bu gruptaki işverenler, Gelir Vergisi Kanununun 94/1 inci fıkrasında sayılan ve hizmet erbabına yaptıkları ücret ödemelerinden vergi tevkifatı yapmaya mecbur olan gerçek ve tüzel kişilerdir. Bunlar, kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, dernekler, tesis ve vakıflar, dernek, tesis ve vakıfların iktisadî işletmeleri, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tesbit eden çiftçilerdir.

Bu gibi işverenlerin işlettiği işyerleri İş Kanuna tabi olduğu takdirde buralarda çalışan işçiler, ücretleri dolayısıyla, 8 sıra numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliğimiz uyarınca şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de gerçek usulde vergiye tabi tutulacaktır. Zira 25/8/1971 gün ve 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerinin incelenmesi sonucunda işbu kısımda yer alan işçilerin ücretlerini şu iki şekilde sağladıkları görülmektedir. (1) Yüzde usulü uygulanmayan yerlerde ücretin tamamı işveren tarafından yüklenilmiştir veya (2) Yüzde usulü uygulanan yerlerde ise müşterilerden alınarak kendilerine bırakılan yüzdeler dışında ayrıca işverenden İş Kanunu uyarınca tatil ve izin ücretleri sağlamaktadırlar. Bundan başka yüzdelerin asgarî ücretin altında kaldığı zamanlarda noksan kalan kısım da işveren tarafından tamamlanmaktadır.

Zira İş Kanununun 47 nci maddesi uyarınca Otel, pansiyon, lokanta, kahvehane, gazino. açık hava lokanta ve gazinosu, çalgılı eğlence yeri, dans salonu, kulüp, oyun salonu, birahane, içki salonu ve benzeri yerlerle içki verilen ve hemen orada yenilip içilmesi için çeşitli yiyecek satan yerlerden (yüzde) usulünün uygulandığı müesseselerde; işveren tarafından servis karşılığı veya başka isimlerle müşterilerin hesap pusulalarına (yüzde) eklenerek veya ayrı şekillerde alınan paralarla kendi isteğine müşteri tarafından, işverene bırakılan yahut da onun kontrolü altındaki bir araya toplanan bütün paraları işveren serviste çalışan işçilere eksiksiz olarak ödemek zorundadır.

II _ İŞ KANUNUNA TABİ OLMAYAN İŞYERLERİNDE ÇALIŞANLARIN KURUMU :

Bu gruptaki işçiler de mükellefiyet bakımından, aynen yukarıda, yapıldığı şekilde, iki kısma ayrılabilir :

1. Kazançları götürü usulde tesbit edilen mükellefler nezdinde çalışanlar:

